

Huber Péter: A Didakhé kritikája

Mindenek előtt tisztázom a Didakhé szövege évekig elveszetnek volt tekintve, míg Brüenniosz Philotheosz nikomédiai metropolita Konstantinápolyban fel nem fedezte 1873-ban a görög szöveget egy XI. századi kódexben a Codex Hierosolymitanus-ba. 1900-ban J.Schlecht megtalál egy, az első öt részt tartalmazó latin fordításban fennmaradt töredéket.

Mivel mind a mai napig csak ez a két szöveg ismert, így nyugodtan kiindulhatunk abból, hogy ez a szöveg nem 100 % -ban azonos annak eredetijével.

Az írat korát kezdetbe a 2. sz. végére helyezték, majd előrehozták oly annyira, hogy pl. a <http://www.earlychristianwritings.com/> oldal már 50 –t is elfogadhatónak tart. (Mások még 40-re is visszamennek)

Mivel nem tudok korábbi említéséről, mint Kaiszareiai Euszebiosz (265-339) Egyháztörténete (kb. 324) a túlzott előrehozást nem látom alapozottnak. Állítólag Originész is említi, de a rendelkezésemre álló írásokban nem találtam nyomát.

A teljes írás ebionita zamatú. Egyetlen Evangéliumot ismer az Úr Evangéliumának nevezettet, mely szerintem nem más, mint az ebioniták „átdolgozott” Máté Evangéliuma. Jobb esetben pedig az „Ős-Máté Evangélium” (Q).

Jézus, végig csak, mint Isten szolgája, s sehol, se mint fia szerepel. Sehol nem említi kereszthalálát, feltámadását. A kereszteléssel kapcsolatban, hogy az az Atya, Fiú és Szentlélek nevében történjék szerintem utólagos Vatikáni „kiigazítás”.

Az Úrvacsoránál (9:1-3), megfordítja a kenyér és a bór sorrendjét. (Akárcsak Lk.22:17-19 és 1Kor.10:16)

A bór nem Jézus vére, hanem Dávid szőlője, a kenyér se Jézus teste, hanem az élet és a tudás.

Nem találunk utalást a hitre, a megtérésre, újjászületésre. A bűnbánat csak egyetlen egyszer akkor is egy megbántott embertárs vonatkozásában szerepel.

Az egész írás egy Ószövetség zamatú, tedd ezt, ne tedd azt parancshalmaz.

Az igehirdetőket apostoloknak és prófétáknak nevezi. Az apostolok viszont, egyértelműen nem az ismert tanítványok. A próféták használata meg megerősít egy zsidó közegben való keletkezést.

Az egyház, püspök és diakónus szavak főleg az elsőnek többszöri használata is későbbi keletkezést erősít.

Egy érdekessége az írásnak a 10.6-ban szereplő „Maran Atha” arámi kifejezés. Az Újtestamentumban ez csak egyetlen egyszer fordul elő 1Kor. 16:22 ben. A pontos értelme

nem meghatározható. Lehet: 'Urunk eljött, jelen van', ha a szóközeg a fentebbi, de ha a szóköz „Marana Tha” akkor 'jöjj el, Urunk'.

Az első hat rész „két út” leírása jelentős hasonlóságot mutat a Barnabás levél 18-20 részével.

A kanonikus írásokban kissé erre emlékeztet

„Menjetek be a szoros kapun. Mert tágas az a kapu és széles az az út, a mely a veszedelemre visz, és sokan vannak, a kik azon járnak.

Mert szoros az a kapu és keskeny az az út, a mely az életre visz, és kevesen vannak, a kik megtalálják azt.” (Mt.7:13-14)

Melyet az „Ős-Máté Evangélium” (Q) is tartalmazhatott.

Összegezve számomra egyértelmű miért nem lett része az Újszövetségi Kánonnak.

(Las Vegas, 2015.11.30)